

۱- حقوق متقابل چیست؟

یعنی همانطور که ما **حقوق داریم**، پدر و مادر، معلم، همسایگان، دوستان و ... نیز **حقی بر ما دارند**.

۲- ما در روابطی که با دیگران برقرار می کنیم دارای .. **حقوق متقابل** .. هستیم.

۳- حق و مسئولیت به منزله دو کفه ترازو هستند که باید تعادل آنها حفظ شود، با ذکر مثال این جمله را توضیح دهید.

برای مثال ما در کشورمان از امکانات و حقوقی مانند آموزش، امنیت و بهداشت برخورداریم تا بتوانیم زندگی بهتری داشته باشیم. از طرف دیگر، ما نیز نسبت به آبادانی کشورمان مسئول هستیم و باید همیشه به فکر پیشرفت آن باشیم.

۴- همانطور که ما حقوقی داریم، .. **مسئول** .. هم هستیم.

۵- مسئولیت یعنی چه؟ **یعنی وظایفی که هر یک از ما بر عهده داریم و انتظار می رود آنها را انجام دهیم.**

۶- چه هنگامی گفته می شود یک شخص **فرد مسئولیت پذیری** است؟

وقتی فردی وظایف و تکالیف خود را خوب انجام می دهد می گویند او فرد مسئولیت پذیری است.

۷- افراد در نقش های مختلف، .. **مسئولیت های** .. مختلف دارند.

۸- آیا ممکن است فردی **مسئولیتی نداشته** باشد؟

اگر چه ممکن است بعضی افراد مسئولیت های بیشتر یا مهمتری داشته باشند اما هیچ فردی نیست که مسئولیتی نداشته باشد.

۹- ما در برابر چه چیز و چه کسانی **مسئول** هستیم؟ ما در برابر خداوند، خودم، دیگران (اعضای خانواده- معلمان- همکلاسیها و اعضای جامعه)، محیط زندگی خود و عالم آفرینش **مسئول** هستیم.

۱۰- چرا ما در برابر خداوند **مسئول** هستیم؟ **چون خداوند متعال نعمت های فراوانی به ما عطا کرده است.**

۱۱- خداوند متعال چه نعمتهایی به ما عطا کرده است؟ **عقل و فکر و استعداد و توانایی، خانواده، معلم، خوراک و پوشاک.**

۱۲- ما در برابر نعمتهای خداوند چه **وظایفی** داریم؟

خداوند را عبادت کنیم، شکر گزار نعمتهایش باشیم و از دستورات او که برای سعادت و خوشبختی ما است پیروی کنیم.

۱۳- چگونه می توانیم در برابر نعمتهای خداوند **شکر گزار** باشیم؟

با استفاده صحیح از نعمتها، دانستن قدر نعمتها و به هدر ندادن آنها.

۱۴- خداوند از اعمال و رفتار من و آنچه در قلب و فکر من میگذرد **آگاه** است. صحیح (*) غلط ( )

۱۵- ما در برابر بدن خود چه **وظایفی** داریم؟ **با خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاها یا مواد مضر، رعایت بهداشت و نظافت، خواب کافی و ورزش از بدنم مراقبت می کنم. من از بدنم در مقابل موقعیت های خطرناک مثل سرما یا گرمای شدید، ترقه بازی، عبور از خیابان و جاده با بی احتیاطی و نظایر آن محافظت می کنم.**

۱۶- ما برای مراقبت از روح و روان خود چه **مسئولیتی** داریم؟

تلاش می کنیم با زبانمان دروغ نگوئیم یا غیبت نکنیم و با دست و پیمان کار خطا و گناه انجام ندهیم.

۱۷- **وظیفه** شما در برابر اعضای خانواده چیست؟

در کارهای خانه با پدر و مادرم همکاری می کنم- وظایف شخصی خودم را بر دوش دیگران نمی گذارم- از پدر و مادرم اطاعت می کنم و به نصیحت های آنها گوش می دهم- به خواهر و برادرم کمک می کنم و مراقب آنها هستم- به اعضای خانواده احترام می گذارم- از کارهایی که باعث ناراحتی آنها میشود خودداری می کنم.

۱۸- وظایف شما در برابر معلمان و همکلاسی ها در مدرسه چیست؟

من مقررات و نظم کلاس و مدرسه را رعایت می کنم- در مدرسه همه تلاش می کنند تا به من بیاموزم و پیشرفت کنم- من با معلمان و دیگر مسئولان مدرسه، با ادب و احترام برخورد می کنم- به توصیه های معلمان گوش می کنم و سعی می کنم درس ها را خوب یاد بگیرم و تکالیفم را به موقع انجام دهم- با همکلاسی هایم مهربان هستم و به آنها کمک می کنم- ما باید از اموال عمومی مدرسه که متعلق به هم است محافظت کنیم.

۱۹- شما در برابر اعضای جامعه چه وظایفی دارید؟

در محل زندگی خود طوری رفتار کنیم که همسایگان آزرده نشوند- برای حفظ پاکیزگی و امنیت با اهالی محل و مسئولان همکاری می کنم- من وظیفه دارم به همراه هم وطنانم برای پیشرفت و آبادانی کشورم تلاش کنم و در هنگام حوادث طبیعی مانند سیل یا زلزله به یاری آنها بشتابم.

۲۰- یکی از راه هایی که بوسیله آن شما دانش آموزان می توانید از استقلال میهن در مقابل دشمنان دفاع کنید چیست؟
خوب درس خواندن و امیدواری به آینده کشور است.

۲۱- من در برابر خون شهیدانی که برای انقلاب اسلامی و دفاع از میهن جان دادند مسئول هستم و خود را موظف به ادامه راه آنها می دانم. صحیح (*) غلط ( )

۲۲- من علاوه بر کشورم در برابر مسلمانان جهان و همه انسانها، .. مسئول .. هستم.

۲۳- روز بسیج دانش آموزی چه روزی است؟ هشتم آبان سالروز شهادت دانش آموز بسیجی، شهید حسین فهمیده

۲۴- امام خمینی (ره) در باره شهید حسین فهمیده چه فرموده اند؟

فرمودند: "رهبر ما آن طفل سیزده ساله ای است که با قلب کوچک خود که ارزشش از صدها زبان و قلم، بزرگتر است با نارنجک خود را زیر تانک دشمن انداخت و آن را منهدم نمود و خود نیز شربت شهادت نوشید".

۲۵- آیت الله خامنه ای رهبر انقلاب اسلامی در باره شهید حسین فهمیده چه فرموده اند؟

فرمودند: "او سیزده ساله بود؛ اما با رشد، با شعور، با اراده و مصمم [بود]، او کشور خود را می شناخت، امام خود را می شناخت، دشمن خود را می شناخت، اهمیت وجود و فعالیت خود را می شناخت. [او] رفت [تا] این سرمایه را تقدیم عزت کشور و آینده انقلاب و منافع و مصالح مردم کند. جسم او رفت؛ اما روحش زنده ماند، یادش ابدی شد و خاطره اش به صورت اسطوره در آمد. این الگوست".

۲۶- نشانه های عظمت خداوند چیست؟ آب، خاک، نور، هوا، گیاه و جانوران .

۲۷- وظیفه شما در برابر محیط زندگی و عالم آفرینش چیست؟

برای آباد کردن محیط زندگی ام تلاش میکنم- سعی میکنم بهداشت و پاکیزگی را در محیط زندگی ام حفظ کنم- به محیط زیست آسیب نرسانم و نظم طبیعت را برهم نزنم- سعی می کنم محیط زندگی حیوانات را تغییر ندهم و حیواناتی را که محل زندگی آنها طبیعت است، با نگهداری در محیط های بسته ای مانند قفس یا خانه، اذیت نکنیم.

مهر ۱۴۰۱

@motaleat707

فعالیت های درس ۲

۱- آقای مسعودی ۴۰ سال دارد و پزشک است. او دارای همسر و سه فرزند است و در یک کاشانه (آپارتمان) زندگی می کند. به نظر شما او در هر یک از نقش های زیر چه مسئولیت هایی به عهده دارد؟

به عنوان پدر: تامین و خرید وسایل مورد نیاز در خانه، گرفتن تصمیمات مهم، تربیت کردن درست فرزندان و حفظ مراتب احترام، فراهم کردن لباس و مسکن برای آنان و ایجاد شرایطی برای شکوفایی استعداد فرزندان.

به عنوان همسر: کمک و تقسیم کار با همسر برای کمک به او، حفظ احترام همسر و محبت و توجه کافی به او، کمک در تربیت فرزندان، فراهم کردن وسایل مهم زندگی مانند غذا، لباس و مسکن مناسب.

به عنوان پزشک: رسیدگی کامل و تلاش برای بهبود هر چه سریع تر بیماران.

به عنوان فرزند پدر و مادر خود: محبت و حفظ احترام آن ها، دیدن و سر زدن به آن ها، بر طرف کردن نیازها و خواسته های آنان و کمک کردن.

به عنوان همسایه: عدم ایجاد مزاحمت برای همسایه و حفظ احترام، برقراری ارتباط مناسب و کمک به آن ها در شرایط مختلف، مشارکت در اداره ساختمان.

۲- کاربرگه شماره (۱) را کامل کنید و در جدول آن مسئولیت های خود و سایر اعضای خانواده تان را بنویسید.

پاسخ این سوال به عهده دانش آموز می باشد.

۳- نعمت هایی را که خداوند متعال به شما داده، به خاطر بیاورید و آنها را یادداشت کنید. سپس با دوستان خود همفکری کنید و بگویید برای قدرانی و اطاعت از او تصمیم می گیرید چه کارهایی انجام دهید.

برای قدرانی از خدا به خاطر نعمت هایش می توانیم به فقیرها کمک کنیم، به مسئولیت هایی که خداوند برای ما تعیین کرده است به خوبی عمل کنیم، از نعمت ها به خوبی استفاده کنیم و همیشه شکر گذار خداوند باشیم.

۴- امام سجاد (ع) در «رساله حقوق»، حق «دست»، «پا»، «چشم» و «گوش» بر انسان را بیان فرموده اند. با راهنمایی معلم خود، به این متن مراجعه کنید و درباره حقوق یکی از این چهار عضو بدن، با هم گفت و گو کنید.

حق دست این است که آن را به سوی کار ناروا دراز نکنی تا از سوی مردم سزاوار سرزنش نگردی.

حق پاها این است که آنها را وسیله رفتن به راهی نسازی که رهروان خود را خفیف و خوار می سازد.

حق چشم این است که چشم دروازه پند آموزی است آن را همه جا در اختیار همه چیز قرار ندهی.

حق گوش آن است که نگذاری چیزی را به درون تو برساند مگر آن که سخن خوبی باشد.

۵- فهرستی از فعالیت هایی که می تواند به سلامتی شما کمک کنند، تهیه کنید و در کلاس با دیگر دوستان خود آن را در قالب یک پیمان نامه تکمیل کنید. فعالیت هایی مانند :

من قول می دهم که غذاها و خوراکی های مضر مثل پفک و چیپس نخورم تا از معده خود مراقبت کنم.

من قول می دهم در روز آب کافی بخورم و با ورزش کردن بدنم را سالم نگه دارم.

من قول می دهم که کمتر از موبایل، تلویزیون و کامپیوتر استفاده کنم تا چشم های ضعیف نشود و از آن ها مراقبت کنم.

۶- متن زیر را در کلاس بخوانید و با همفکری و گفت و گو به پرسش ها پاسخ دهید.

پاسخ این سوال به عهده دانش آموز می باشد.

"خود را بیازمایید درس ۲"

۱- مسئولیت یعنی چه؟

۲- هیچ فردی نیست که مسئولیتی نداشته باشد.

صحيح ( ) غلط ( )

۳- ما در برابر نعمتهای خداوند چه وظایفی داریم؟

۴- روز بسیج دانش آموزی چه روزی است؟

الف) ۱۳ آبان ( ) ب) ۸ آبان ( )

ج) ۱۲ بهمن ( )

د) ۲۲ بهمن ( )